

Лекція # 8:
Україна під Австрією і Росією

1772-1848

- Знищення Запорізької Січі Катериною II, та події в Європі та Новому Світі приносить великі зміни в Лівобережній Україні
- розвиток культури і шкіл який набрав великого розвитку під час Гетьманською доби кінчається
- Під Польщею, після 1714 коли Петро I зрікся від вимог на Правобережну Україну, населення бачить:
 - повільне повернення до кріпаччини,
 - колонізація аристократії і церковної еліти,
 - щораз більший наїзд на українські землі польських магнатів,
 - часті війни (турки, татари, поляки, козаки, росіяни)
 - соціяльний, культурний, економічний і політичний занепад
- населення час від часу бунтується (rebels) і в 1730-тих роках починаються так звані «гайдамацькі повстання» проти польських магнатів.
- В 1768, вибухає велике повстання, яке очолили запорожці Максим Залізняк та Іван Гонта. Проте, слабо зорганізоване повстання швидко вигасло, тому що польські війська були краще зорганізовані, і російські війська прийшли їм на допомогу.
- В 1772 р. Польща програє війну проти Прусії, Австрії і Росії, і Польщу ділять на 3 частини:
 - Австрія бере собі Галичину
 - Прусія перебирає західню Польщу
 - Росія бере собі великі частини Білорусі, Естонію та Литву
- За третім поділом Польщі в 1795 р. Росія перебирає майже усю Україну, окрім Галичини, Басарабії та частин Волині.
- Австрійський Цісар (emperor, literally Caesar) Йосиф II, бачив що відбувається в Америці і Франції, (як також обзнайомлений із творами Вольтера та інших радикальних філософів 18 ст) починає добу реформ щоб покращити життя людей та збагатити імперію. Між реформами:
 - Розвиток торгівлі і економії
 - Інтенсивний розвиток шкіл, гімназій (secondary schools) та університетів
 - Побудова нових доріг – так звані «гостинниці»

Лекція # 8:***Україна під Австрією і Росією***

- У Відні створено богословську семінарію УГКЦ – «Барбареум», яку скоро перенесено до Львова
- відновлено Львівський Університет
- Упорядковано податкову систему
- Скасовано особисте підданство (personal serfdom) селян

Почати тут:

- Усі ці реформи, дозволяють українцям розвинути почуття своєї ідентичності, без великої загрози арештів та переслідування, і це стається протягом наступних 50 років
- У 1837 р. група священників під іменем «Руська Трійця» (Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич і Яків Головацький) видали альманах / збірник поезій та творів під назвою «Русалка Дністровая»
- Велика все-європейська війна Франції проти усіх (1799-1813), під проводом Наполіона Бонапарта міняє цілу Європу, Америку, включно із Україною.
- Наслідок Наполіянських війн, була консервативна реакція Імперських режимів Європи, яктакож економічна депресія 1830-тих і 40-вих років. Індустріалізація починає міняти соціальні відносини між населенням. В цей час селяни та працівники почали вимагати рівні права і в 1848 р. вибухли масові революції по цілій Європі – так звана «Весна Народів».
- 1848 Цісар Фердинанд склав конституцію для Австійської Імперії, скликав парламент (де були українські представники), і скасував панщину.
- В цей сам час в Російській Імперії тиск проти української мови та культури стає що раз сильніший.
- Проти всіх заборон та переслідувань, Іван Котляревський, Григорій Квітка-Основяненко, Тарас Шевченко, Микола Лисенко та багато інших творили, писали, малювали. Але частиною їхніх здобутків був факт що вони мали нагоду друкувати книжки, журнали та газети в Галичині, в Австрії та в Європі. (1863 цілковита заборона друкування українською мовою – Валуївський Указ).
- У Львові створено різні товариства, які розвивали мову, літературу, музику, науку. Наприклад:
 - Просвіта - 1868
 - Товариство ім. Тараса Шевченка - 1873